

Пітер Пен (скорочено)

Джеймс Метью Баррі

Джеймс Метью Баррі

Пітер Пен у Кенсінгтонських Садах

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розділ 1. Пітер Пен

Пітер ду-у-уже-дуже старий (хоч насправді вік його ніколи не змінюється, і роки для нього не існують). Насправді йому один тиждень від роду, і хоча він народився дуже-дуже давно, у нього ніколи не було дня народження. Причина в тому, що Пітер утік з людського світу, коли йому виповнилося сім днів; він втік через вікно і полетів до Кенсінгтонських Садів. Всі ми були пташками, до того як стали людьми, тому перші кілька тижнів після народження немовлята поводяться неспокійно: їх нестерпно сверблять плечі у тих місцях, де раніше були крила.

Пітер Пен летів у Кенсінгтонські Сади без крил, хоча те місце, де колись були крила, страшенно свербіло. Він радо приземлився на відкритій галявині між Дитячим Палацом і річкою Серпантин. Пітер зовсім забув, що він тепер хлопчик, і далі вважав себе пташкою. Він подумав, що, мабуть, уже минула Година Закриття, бо довкола снувало безліч фей, але вони були занадто заклопотані, щоб помічати його. Він полетів напиться до Круглого Ставка, а потім ночував на Плакучому Буці у Дитячій Алеї. Спочатку йому було важкувато сидіти на гілляці, але потім він при звичаївся і заснув.

Прокинувся Пітер на світанні від холоду. Хотілося, щоб мама висякала йому носа, але він так і не здогадався про це і вирішив звернутися з цим питанням до фей. Дві феї саме прогулювалися Дитячою Алеєю, але побачивши Пітера, втекли. Ще одна фея розляглася на садовій лаві й читала поштову марку, яку загубив якийсь чоловік. Але щойно зачувши голос Пітера, миттю сховалася в тюльпані. Пітер з подивом помітив, що кожна фея тільки побачить його – тут же втікає. У палаці Королеви Меб уже готували наступ на Пітера. Пітер чув, як феї та ельфи перегукувалися повсюди про те, що у Сади після Години Закриття проникла людина, але ні на мить не міг припустити, що людина – це він.

Пітер остаточно розчарувався у феях і вирішив просити поради у птахів, але пригадав що вчора, поки він вмощувався на Плакучому Букові, усі пташки порозліталися. Всяка жива істота уникала його. Бідний маленький Пітер Пен сів і заплакав.

Згодом Пітер полетів на острівце посеред Серпантину. Там жив старий крук Соломон, а острів був справжнім домом для птахів. Соломон уважно вислухав Пітера, а

тоді відкрив йому, що він людина, а не птах. Крук сказав, що Пітер більше ніколи не літатиме, тож йому доведеться залишитись на острові назавжди. Соломон вельми люб'язно пообіцяв навчити Пітера усіх пташиних премудростей, назвавши хлопчика "Ні-се-ні-те".

Пташки на острові так ніколи й не звикли до Пітера. Він чомусь відмовлявся їсти хробаків і комах, і йому приносили хлібні скоринки у дзьобиках. Невдовзі Пітер уже не мав на собі нічної сорочки (клаптик він заховав). Тепер він був голісінький, але не мерз, бо завжди був дуже щасливий і веселий. Соломон навчив його головних пташиних правил:

1. Навчися радіти малим.
2. Ніколи не сиди склавши руки.
3. Пам'ятай: всяке діло, яке ти почав, має бути для тебе важливе й потрібне.

Пітер допомагав птахам, засвоїв багато пташиних премудростей, а Соломон навчив його серце радіти. Пітерове серце так раділо, що йому весь час хотілося співати. Він зробив очеретяну сопілку і грав край води. Він знав, що йому ніколи не стати справжньою людиною, але, як і кожна дитина, дуже хотів бавитися – а для забав, як відомо, немає кращого місця, ніж Кенсінгтонські Сади. Перепливати озеро він не міг, бо не вмів плавати.

Одного разу Пітерові здалося, що він знайшов спосіб потрапити в Сади. На острів прилетів звичайнісінький повітряний змій. Старші птахи ставилися до Пітера з вдячністю, пам'ятаючи, як він доглядав пташенят, коли ті хворіли на кір, і вони показали йому, як можна літати на повітряному змії. Шестеро птахів взяли дзьобами за мотузку, прив'язану до змія, і полетіли, а змій, на превеликий подив Пітера, полетів слідом за ними і навіть вище.

Нарешті Пітер сам причепився до змієвого хвоста. Добра сотня птахів тримала в дзьобі мотузку. Вони летіли до Садів, але дорогою змій розлетівся на шматочки, і Пітер був би втопився в Серпантині, якби не вхопив за хвіст двох обурених лебедів і не змусив віднести його назад, на острів. Після цього птахи пообіцяли ніколи більше не допомагати йому в його шалених витівках.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розділ 2. Велике гніздо

Якось Шеллі, молодий джентльмен і поет, прийшов у Кенсінгтонські Сади і зробив паперовий човник із зайвої банкноти, пустивши його у плавання по ріці Серпантин.

Той човник доплив до острова серед ночі, і вартіві принесли його крукові Соломону. "Казна-що!" – обурено вигукнув Соломон і віддав знахідку Пітерові, бо всілякий непотріб завжди замість іграшок діставався Пітеру. Та хлопчик знав, що це гроші, і з такою сумою, міркував він, можна спробувати дістатися до Садів. Але спершу йому довелося відкрити птахам цінність човника Шеллі. Пітер щедро вділив Соломону один фунт. Він відрізав його від п'ятифунтової банкноти загостреним патичком. І тоді

Соломон допоміг Пітеру. Крук скликав збори дроздів і розповів, що їхній юний друг Пітер Пен дуже хоче дістатися до Садів, для цього треба збудувати човен – звичайне дроздове гніздо, тільки трохи більше, щоб могло вмістити Пітера. Дрозди обурилися, що мають багато роботи, але Пітер був готовий заплатити їм по шість пенсів на день. Тоді дрозди застрибали на радішах і почали працювати над гніздом. Пітер був справедливий працедавець і платив робітникам щовечора. Через кілька місяців кропіткою праці човен був готовий. Пітер сам пошив із залишків своєї нічної сорочки вітрило, і тієї ночі, коли зійшов повний місяць і птахи поснули, він покинув острів. Вдалині замаячили Кенсінгтонські Сади. Дорогою здійснювався страшенний шторм, та коли все вгамувалося, його віднесло течією в маленьку бухточку, де човник мирно причалив.

На березі його зустріла сила-силенна фей і ельфів, які зібралися тут, щоб не дати йому зійти на землю; усі вони пронизливо кричали, щоб він забирався геть, бо давно вже настала Година Закриття. Тоді Пітер урочисто проголосив, що не належить до людського племені і хоче стати їм другом. Він відважно зістрибнув на берег, але місцеві мешканці обступили його, жадаючи розправи. Та раптом феї, сентиментальні й вразливі, помітили, що вітрило пошите з подертої нічної сорочки. Це так зворушило їхні серця, що усі вони полюбили Пітера, а чоловіки уже ховали мечі, спостерігаючи за поведінкою жінок, на чий розум вони незмінно покладалися.

Такий був перший візит Пітера у Кенсінгтонські Сади, і ви собі навіть не уявляєте, як давно це було. Але він відтоді ніскільки не підріс. Перед Годиною Відкриття Пітер завжди втікає назад, на острів, щоб не потрапити на очі людям (бо він не такий, як усі), але йому вистачає часу для забав, і він бавиться точнісінько так, як справжні діти (у всякому разі, йому так здається), але найсумніше те, що насправді він часто бавиться зовсім не так. Його найцікавішою знахідкою був дитячий візочок, а веслом для човника слугувала дитяча лопатка, яку він знайшов біля джерела Святого Говора і відразу вирішив, що це і є весло. Його життя в Садах здавалося йому розкішним, а коли вам щось здається розкішним, то, повірте, таким воно і є.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розділ 3. Маленький будиночок

Всі чули про Маленький будиночок у Кенсінгтонських Садах – єдиний у світі дім, який феї збудували для людей. Меймі Меннерінг була перша, для кого феї збудували цей маленький будиночок.

Меймі завжди була дивною дівчинкою, але найдивнішою вона ставала посеред ночі. Їй було чотири рочки, і вдень вона була схожа на звичайнісіньке дитя. Але як тільки тіні ночі опускалися на землю, братик Тоні боявся Меймі, бо з настанням темряви в очах маленької дівчинки з'являвся підозрілий погляд. Коли наставала пора спати, Меймі найбільш жахала брата. Вона лякала Тоні і втихомирювалась тільки тоді, коли він в самій піжамі з диким вереском вибігав з кімнати. А коли батьки приходили, щоб

відлупцювати її, то вона вже солодко спала, схожа на маленького солоденького ангелика.

Зранку Томі вдавав надзвичайно хороброго хлопчика, і ніхто не пишався цим так, як Меймі. Вона була горда з того, що може називати себе його сестрою. А найбільше захоплювалась ним, коли він сказав, дуже серйозно, що коли-небудь проникне в Сади після того, як ворота зачиняться.

Якось вони так і зробили. Зранку, коли Сади побіліли від снігу, а Круглий Ставок сховався під кригою, Тоні з сестричкою приїхали з нянею на прогулянку. Їм відразу закортіло побігти на озеро, але няня сказала, що спершу вони мають прогулятися алеями, і відразу подивилася на розклад: о пів на шосту Сади мали закритися. Вони пішли на Дитячу Алею, а на зворотньому шляху, знову минаючи розклад, няня мала б зауважити новий напис: "Закриття о п'ятій годині". Добра жінка не зналася на всіляких хитрих витівках фей і не помітила (а Меймі і Тоні відразу помітили!), що феї змінили Годину Закриття – отже, сьогодні ввечері буде Великий бал. Няня сказала, що часу вистачить лише на те, щоб піднятися на Пагорб і відразу назад. Тоні розумів, що кращої нагоди не може бути. Меймі аж сяяла від радості, але Тоні був дуже похмурий. Коли вони вийшли на вершечок Пагорба, Тоні шепнув сестрі на вушко: "Я боюсь, що няня мене побачить, і тому я не готовий це зробити". "Тоні, я буду тебе доганяти аж до самих воріт! – і пошепки додала: – Тоді ти зможеш сховатися". І діти побігли. Тоні завжди переганяв її, але ніколи ще Меймі не бачила, щоб він бігав так швидко, як зараз. замість того щоб заховатися, її герой вибіг за ворота!

Тоді Меймі побігла до джерела Святого Говора і заховалася в криївці Тоні. Коли няня добігла до воріт і побачила Тоні ген далеко, вона подумала, що Меймі теж десь там біля нього, і вмить знепритомніла...

Насувались сутінки, і безліч людей поснули, але Меймі цього не бачила. Вона почула дзвін. Це була Година Закриття. Як тільки останній дзвін завмер, Меймі виразно почула, як дерева почали розмовляти одне з одним. Дівчинка побігла на Дитячу Алею і обережно присіла під Падубом Мінорки, який здвигнув плечима, але, здавалося, не мав нічого проти. Магнолія і Перський Бузок переступили колію і пішли алеєю. Вони кульгали, бо пересувалися на палицях. Квітуча Бузина теж кульгала, базікаючи з якоюсь молодю Айвою, і всі вони спиралися на палиці – себто, кілки, прив'язані до молодих дерев і кущів. Усіх їх Меймі давно знала, але тільки тепер побачила, які вони насправді.

Дівчинка вийшла з криївки і показалася всім. І тоді все зелене королівство замислилося: що ж його з нею робити? Деревка сказали, що мусять розповісти про неї феям. Та перед цим дівчинка брала їх по одному під руки, походжала з ними вздовж Дитячої Алеї вгору-вниз, підтримуючи їхні неповороткі тіла долонькою чи навіть пальчиком, переставляла їм ноги як слід, поводитися з ними бездоганно ввічливо.

Таке довге ходіння її зовсім виснажило, і вона хотіла якнайшвидше втекти на бал – їй уже не було страшно. Деревка не хотіли її відпускати, говорили, що феї будуть робити їй капості, завдавати смертельних ударів, змусять няньчити їхніх дітей або просто

перетворюють на щось таке безмовне, як той Вічнозелений дуб!

Від Фіолетового Фундука Меймі дізналася, що придворні сьогодні не в настрої, а причина цього – серце Герцога Різдваєних Маргариток. Він був східним ельфом, і в нього розвинулась жахлива хвороба: він не міг нікого любити. Королева Меб, осяйна господиня Садів, була переконана, що її дівчатка його зачарують, але, на жаль, його серце залишалося холодним. Лікар лише констатував, що його серце холодне.

Королева Меб почувалася приниженою, стала звинувачувати купідонів і за кару наказала їм носити блазенські шапки аж доти, поки вони не розтоплять крижане серце Герцога. Меймі зараз же побігла шукати купідонів.

Меймі йшла на бал поруч з одним гостем і помітила, що наближається чарівна кавалькада, яка вертається з балу. Їхало шестеро вершників спереду і шестеро ззаду, а між ними ступала розкішна пані в чудовій сукні з довжелезним шлейфом, який несли двоє хлопчиків-слуг, а у шлейфі лежала фея-аристократка. На її синій шії красувалося діамантове кільце. Феї знатного роду проколюють собі шкіру, щоб їхня блакитна кров проступала назовні й робила їх ще красивішими. Уся процесія ніби гнівалася, це міг бути той випадок, коли лікар знову промовив, що серце Герцога холодне.

Меймі йшла за стрічкою аж до того місця, де починався міст над болотом. Туди звалилася якась фея і ніяк не могла виборсатися. Дівчинка допомогла їй вибратися. Звали фею Брауні, вона була не дуже гарна, але не сумнівалася, що Герцог обере саме її. Брауні здійнялася над стрічкою, переконуючи Меймі, щоб та не йшла за нею слідом, аби Королева не заподіяла їй якогось зла. Та допитливість Меймі манила її вперед. І от вони прийшли на бал, де Герцог Різдваєних Маргариток демонстрував свою байдужість, а прекрасні панночки, яким він мав виявити свою прихильність, вибухали плачем, коли їх відсиляли,

Меймі була розчарована, що не побачила тут Пітера Пена. Його човен застряг на Серпантині між двома крижинами, і він мусив проламати собі безпечний шлях своїм надійним веслом.

Раптом у залі вибухнув гучний регіт, викликаний появою Брауні – вона тільки-но прийшла і наполегливо вимагала знайомства з Герцогом. Фея була абсолютно впевнена в собі. Лікар раптом повідомив, що серце Герцога гаряче, і він закохався. Брауні простягнула руки до Герцога, і він кинувся їй в обійми; Королева кинулася в обійми до Короля; присутні панни і пані стали грайливо кидалися в обійми своїх джентльменів. Найщасливішими здавалися купідони, що поскидали свої блазенські шапки і жбурляли їх високо в повітря. Аж тут з'явилася Меймі і все зіпсувала, радісно вигукнувши, що рада за Брауні.

Тисяча мечів зблиснули в передчутті її крові, і тут вона жахливо зойкнула і втекла. Дівчинка заховалася між фігових дерев і заснула. Та феї більше не хотіли завдати їй шкоди, бо Брауні попросила Королеву помилувати Меймі. Кожна наречена має право на сповнення одного бажання, і Брауні просила про одне-єдине – зберегти життя Меймі.

Вони легко відшукали Меймі за її слідами на снігу. Але хоч вони і знайшли втікачку

в глибокому снігу на Фіговій Алеї, подякувати їй все одно було неможливо, бо ніхто не міг пробудитися її. Усі зрозуміли, що дівчинка може просто загинути від холоду. Купідони знайшли вихід: довкола неї збудувати хатку. Закипіла робота, і ось уже будиночок готовий. Він був завбільшки з Меймі, і до того ж неслуханно прекрасний. Одну руку дівчинка відкинула, і будівельники добудували довкола руки веранду, що вела до парадного входу. Ой, який же це був прекрасний будиночок! Коли він нарешті був викінчений остаточно і безповоротно, феям час було залишити його в спокої.

Цілісіньку ніч небачений будиночок стояв собі там, у Фіговій Алеї, і захищав Меймі, а вона про це навіть не здогадувалась. Вона солодко спала, аж поки її сон не скінчився. Меймі зрозуміла, що вона не вдома, згадала все, що сталося з нею з моменту Закриття воріт і до її втечі від фей. Дівчинка ступила через дах – просто в сад і тоді побачила гарненький будиночок, в якому провела ніч. Вона була просто заворожена ним і ні про що більше не могла думати.

Як тільки Меймі заговорила, будиночок став меншати, і згодом там, де недавно стояв Маленький будиночок, тепер лежав суцільний незайманий сніговий покрив. Меймі розпачливо тупнула ніжною і заплакала в долоньки, аж раптом почула, як Пітер сказав: "Не плач, маленька, не плач".

Розділ 4. Година закриття

Феї бувають всюди, де є діти. Колись давно дітям заборонялося бувати в Садах – тоді там не було і фей. А потім дітям дозволили вхід у Сади, і тоді ж там з'явилися феї. Після Закриття феї відпочивають від своїх хитрощів, але до Закриття – це щось неймовірне!

Коли ви були пташкою, ви добре знали фей; і багато пам'ятали про них, коли були маленькі; але, на превеликий жаль, все забули. Феї люблять прикидатися чимось іншим. Це – одна з їхніх найулюбленіших витівок. Найчастіше вони прикидаються квітами, бо їхня резиденція розташована у Бухті Фей (а там, як відомо, повно квітів) і вздовж всієї Дитячої Алеї, яка усяна квітами.

Одного разу двадцять чотири феї мали дивовижну пригоду. Це були учениці школи для дівчаток. У супроводі гувернантки вони вийшли на прогулянку, і всі як одна були вбрані у гіацинтові сукні. Аж ось вони були змушені прикинутися гіацинтами, бо двоє садівників прийшли садити квіти на тій самій клумбі. Вони привезли тачку з розсадою і були вельми здивовані, побачивши засаджену гіацинтами клумбу. Садівники спорожнили тачку, перекопали землю, повисмикували фей і, бідних та переляканих, поклали у тачку в п'ять рядів, одні на одних. Фей завезли до силосної ями, з якої вони повтікали аж уночі.

Мабуть, найголовніша відмінність між нами і феями – це те, що вони ніколи не роблять нічого корисного. Феї видаються надзвичайно заклопотаними, але якби ви їх спитали, чим вони зайняті, вони нічого не зуміли б відповісти. Є в них прекрасні школи, та там нічого не вчать.

Феї – чудові танцівниці. Вони проводять свої Великі бали просто під відкритим небом, у тих місцях, що ми їх називаємо магічними колами. Через кілька тижнів після

балу ви можете побачити ці кола на траві. Щоправда, коли бал починається, ніяких кіл там немає – вони утворюються поступово, коли феї вальсують. Інколи в тих колах можна знайти й гриби – кріселка для фей, що їх просто забули прибрати. Кріселка і кола – єдині розпізнавальні знаки, що їх залишають ці маленькі створіння,

Існує також спосіб дізнатися про коло ще до того, як воно з'явиться. Знаєте ці таблички, які повідомляють, о котрій годині Сади зачиняють сьогодні? Отож, ці хитрющі феї іноді міняють годину напередодні балу, тобто пишуть, що Сади зачиняються о шостій тридцять замість о сьомій. І така витівка дає їм змогу почати танці на пів години раніше.

Якби ви могли залишитися в Садах, як Меймі Меннерінг, то побачили б захопливе видовище: сотні прекрасних фей, які поспішають на бал. Після частувань починаються танці: попереду ступає Королева, за нею – Лорд Чемберлен. Пітер Пен служить для фей цілим оркестром. Він сідає в середині кола, ніхто у Королівстві Фей не уявляє вдалого балу без нього. Феї – дуже вдячні створіння, і тому з нагоди повноліття принцеси запропонували Пітерові здійснити його найзаповітніше бажання. Хлопчик загадав повернутися до мами. Феї сказали, щоб він загадав щось набагато більше, ніж це. Тоді Пітер задумав два маленькі бажання замість одного великого. Звичайно, феї musiли погодитись, хоча його винахідливість просто вразила їх; і тоді він сказав, що перше його бажання – відвідати свою маму, але з правом повернутися назад, у Сади, якщо вона розчарує його. Друге бажання Пітер залишив про запас.

Феї намагалися відмовити його, але musiли виконати бажання. Ось як вони наділили його силою польоту: просто всі разом взяли лоскотати йому плечі, аж поки він відчув там приємне свербіння, а потім почав підійматися все вище і вище і полетів.

Вікно було відчинене навстіж, мама спала в ліжку. Пітер нечутно сів на дерев'яне бильце в ногах у мами і ніжно подивився на неї. Вона виявилась симпатичною, але лице її було сумне. Пітер знав, чому вона сумує. Хлопчик довго сидів на бильці, але нічого не казав мамі. Він почував внутрішнє роздвоєння. Дуже приємно було б знову стати її сином, але, з іншого боку, які дні він проводив у Садах! Мама прокинулась і ніжно промовила: "Пітер". Якби вона ще раз промовила: "Пітер", він би не втримався і з криком: "Мамо!" – кинувся б до неї. Але вона нічого більше не сказала, тільки застогнала тихенько, і коли він знову поглянув їй в обличчя, то побачив, що вона спить, уся в сльозах. Пітер сів на бильце ліжка і заграв мамі прекрасну колискову на своїй сопілці. Він грав без кінця, аж поки лице його мами не просвітліло. Пітер твердо вирішив стати сином своєї мами, але ще не знав, чи слід починати сьогодні. Він увесь час думав про своє друге бажання. Пітер пообіцяв, що повернеться, і полетів у Кенсінгтонські Сади.

Багато днів і ночей, і навіть місяців минуло, перш ніж він зважився попросити у фей здійснення свого другого бажання... І ось він нарешті помчав до свого дому. Пітер полетів просто до вікна, яке завжди мало бути відчинене для нього. Але вікно було зачинене, і на ньому були залізні засуви, і зазирнувши всередину, він побачив там свою маму, яка мирно спала, обіймаючи іншого маленького хлопчика. "Мамо! Мамо!" –

покликав Пітер, але вона не чула його, ні. Даремно він стукав своїми маленькими кулачками у залізні засуви на вікнах. І йому не залишалося нічого іншого, як, обливаючись слізьми, летіти назад, у свої Сади, щоб ніколи більше не побачити свою дорогу маму. Правду казав Соломон – немає другого шансу, принаймні для більшості з нас. Коли ми опиняємось при вікні, нас чекає Година Закриття. Залізні засуви на все життя.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу